



**2023/2019(INI)**

18.7.2023

# **LAUSUNTO**

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle

maarajoituksia koskevan vuoden 2018 asetuksen täytäntöönpanosta  
digitaalisilla sisämarkkinoilla  
(2023/2019(INI))

Valmistelija (\*): Sabine Verheyen

(\* ) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

PA\_NonLeg

## EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa elokuva- ja audiovisuaalialan sekä muiden luovien toimialojen, joihin sisältyy tekijänoikeudella suojattua verkkosisältöä, suuresta merkityksestä EU:n taloudelle ja kulttuurille ja pitää aloja erittäin tärkeinä EU:n kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden turvaamisen kannalta; huomauttaa, että covid-19-pandemia on aiheuttanut häiriöitä ja tulonmenetyksiä Euroopan elokuva- ja audiovisuaalialalle;
2. pitää myönteisinä tämän arviointikertomuksen havaintoja, jotka vahvistavat, että asetuksen soveltamisalan laajentaminen tekijänoikeudella suojattuun verkkosisältöön ei toisi kuluttajille merkittäviä hyötyjä sisältövalintaa ajatellen vaan vaikuttaisi kielteisesti kustannuksiin ja sisältötarjonnan moniarvoisuuteen;
3. korostaa, että investoinnit elokuvien tuotantoon, jakeluun ja esittämiseen ovat korkeariskistä liiketoimintaa ja että nämä investoinnit turvataan siten, että voidaan taata alueellinen yksinoikeus elokuvaan;
4. panee merkille elokuva- ja audiovisuaalialan sidosryhmien laajan kirjon, johon kuuluu monia pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä) ja suuri määrä erittäin innovatiivisia ja luovia riippumattomia tuotantoyrityksiä, elokuvien jakeluyrityksiä ja elokuvateattereita, jotka tuottavat, jakelevat ja esittävät monenlaista sisältöä eri puolilla EU:ta;
5. korostaa, että Euroopan elokuva- ja audiovisuaaliala on käytännönläheisesti ja jatkuvasti mukautunut kulttuurisiin ja taloudellisiin realiteetteihin 27 jäsenvaltion unionissa, jossa kansalliset ja alueelliset kulttuurit, tottumukset, markkinaolosuhteet ja yleisön kysyntä vaihtelevat ja edellyttävät räätälöityjä lähestymistapoja sisällön kehittämiseen, tuotantoon ja jakeluun;
6. korostaa elokuva- ja audiovisuaalialan keskeisiä rahoitusperiaatteita, erityisesti tekijänoikeuksia sekä lisensointioikeuksien välttämätöntä alueellista ja yksinomaista jakamista sekä sopimusvapautta, ja toteaa, että elokuvan arvoketju on sellainen, että sen osat ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa; korostaa, että se, mitä verkossa tapahtuu, vaikuttaa myös siihen, mitä tapahtuu verkon ulkopuolella; muistuttaa, että ajallinen ja alueellinen yksinoikeus liittyvät läheisesti toisiinsa;
7. korostaa, että komission media- ja audiovisuaalialan toimintasuunnitelman puitteissa teosten saatavuudesta käynnistämä vuoropuhelu ei ole vielä johtanut konkreettiseen edistymiseen; palauttaa mieliin komission kertomuksen, jossa vahvistetaan, että eri EU:n jäsenvaltioissa saatavilla olevien julkaisujen käyttömahdollisuus vaihtelee suuresti;

8. pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission asetuksen (EU) 2018/302<sup>1</sup> (maarajoituksia koskeva asetus) ensimmäistä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelua, jossa pidetään kiinni audiovisuaalisten palvelujen jättämisestä edelleen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle;
9. suhtautuu myönteisesti 30. marraskuuta 2021 ja 4. huhtikuuta 2022 annettuihin neuvoston päätelmiin, joissa korostetaan alueellisen yksinoikeuden ja yksinomaisen lisensoinnin merkitystä audiovisuaalialan kestävyuden kannalta;
10. toistaa, että nykyinen alueellinen yksinoikeuslisensointi takaa elokuvien ja audiovisuaalisen sisällön kestäväen rahoituksen ja edistää sitä, että voidaan varmistaa sekä sisällön että kulttuurien monimuotoisuus ja moniarvoisuus samoin kuin laaja valikoima erilaisia jakelun liiketoimintamalleja, jotka viime kädessä hyödyttävät EU:n kuluttajia;
11. korostaa verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävistä siirrettävyydestä sisämarkkinoilla annetun asetuksen (EU) 2017/1128<sup>2</sup> saavutuksia, sillä se antaa tilaajille mahdollisuuden saada ja käyttää asuinjäsenvaltiossaan laillisesti tarjottavia verkkosisältöpalveluja oleskellessaan tilapäisesti toisessa jäsenvaltiossa, ilman että tämä häiritsee audiovisuaalialan tuottajien arvoketjua; muistuttaa siirrettävyyden merkityksestä, kun halutaan parantaa elokuvien ja audiovisuaalisen sisällön saatavuutta Euroopassa asuvien henkilöiden matkustaessa ulkomaille, ja kehottaa arvioimaan tarkemmin sen tehokkuutta ja käytännön soveltamista ottaen huomioon alan nopeasti kehittyvät kulutustottumukset ja markkinasuuntaukset;
12. korostaa, että urheilun nykyistä alueellista yksinoikeutta koskeva järjestelmä auttaa säilyttämään sisällön laadun ja tarjonnan sekä tarjoamaan kestävyttä urheilutapahtumien järjestäjille ja varmistamaan samalla ruohonjuuritasoisen urheilun rahoituksen ja investoinnit lahjakkuuksien edistämiseen;
13. katsoo, että audiovisuaalisten palvelujen sisällyttäminen maarajoituksia koskevan asetuksen soveltamisalaan johtaisi merkittäviin tulonmenetyksiin ja vaarantaisi uuteen sisältöön tehtävät investoinnit ja heikentäisi sopimusvapautta sekä vähentäisi kulttuurien monimuotoisuutta sisällön tuotannossa, jakelussa, tunnetuksi tekemisessä ja esittämisessä; korostaa, että kyseisten palvelujen sisällyttäminen vähentäisi jakelukanavia ja viime kädessä nostaisi kuluttajahintoja;
14. korostaa, että alueellinen lisensointi antaa jakelijoille ja elokuva-alan toimijoille enemmän joustovaraa tehdä yhteistyötä sisältömarkkinoiden luomiseksi omilla alueillaan, esimerkiksi elokuvien eriytettyjen julkaisujen avulla, ja varmistaa samalla tiedotusvälineiden käytön kronologiaa koskevien kansallisten sääntöjen noudattamisen sekä kohdennetut markkinointitoimet, joissa otetaan huomioon kulttuuriset ja kielelliset erityispiirteet;

---

<sup>1</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/302, annettu 28. helmikuuta 2018, perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetusten (EY) N:o 2006/2004 ja (EU) 2017/2394 sekä direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 60I, 2.3.2018, s. 1).

<sup>2</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1128, annettu 14. kesäkuuta 2017, verkkosisältöpalvelujen rajat ylittävistä siirrettävyydestä sisämarkkinoilla (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 1).

15. korostaa, että Euroopan audiovisuaalisen seurantakeskuksen tuoreet tiedot osoittavat, että markkinoilla tuotetaan yhä enemmän eurooppalaisia elokuvia yleisölle eri puolilla Eurooppaa; toteaa, että saatavuuden lisääntyminen osoittaa, että alueelliseen yksinoikeuteen perustuvalla liiketoimintamallilla varmistetaan elokuvien runsaus ja että audiovisuaaliset palvelut on jatkossakin tarkoituksenmukaista jättää asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle;
16. korostaa, että kyseisten palvelujen sisällyttäminen voisi käynnistää elokuvien ja audiovisuaalisen sisällön luomiseen, rahoitukseen, tuotantoon, jakeluun, tunnetuksi tekemiseen ja hyödyntämiseen kohdistuvien kielteisten vaikutusten ketjun keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mikä saattaisi vahingoittaa kulttuurien monimuotoisuutta ja koko arvoketjua, joka perustuu täysin alueellisuuden periaatteeseen;
17. muistuttaa, että kuten maarajoituksia koskevan asetuksen ensimmäisestä lyhyen aikavälin uudelleentarkastelusta marraskuussa 2020 annetussa komission kertomuksessa todetaan, maarajoitukset kirja-alalla eivät ole ongelma valtaosalle kuluttajista ja sähköisten kirjojen sisällyttäminen asetuksen soveltamisalaan johtaisi tulonmenetyksiin, mikä vaarantaisi uuteen sisältöön tehtävät investoinnit ja heikentäisi sopimusvapautta, vähentäisi kulttuurien monimuotoisuutta, lisäisi muutaman harvan määräävässä asemassa olevan markkinatoimijan monopolia ja ajaisi monia pk-yrityksiä markkinoilta, heikentäisi vaihtoehtoja tai riippumatonta tarjontaa eikä näin ollen toisi käytännössä minkäänlaista hyötyä kuluttajille;
18. katsoo, että musiikkipalvelujen sisällyttäminen maarajoituksia koskevan asetuksen soveltamisalaan johtaisi merkittäviin tulonmenetyksiin ja vaarantaisi uuteen sisältöön tehtävät investoinnit ja heikentäisi sopimusvapautta sekä vähentäisi kulttuurien monimuotoisuutta niin sisällön tuotannossa kuin jakelussa ja johtaisi korkeampiin kuluttajahintoihin;
19. katsoo, että kyseisten palvelujen sisällyttäminen voi erityisesti johtaa kuluttajille haitalliseen hintojen yhdenmukaistamiseen, sillä se saattaa nostaa hintoja maissa, joissa alueellinen yksinoikeus mahdollistaa sisällön tarjoamisen kuluttajien ostovoimaa vastaavaan hintaan;
20. katsoo, että olisi tehtävä enemmän teosten ja ohjelmien levityksen ja saatavuuden varmistamiseksi EU:ssa, mukaan lukien nykyinen ja uusi elokuva- ja audiovisuaalinen sisältö, mikä heijastaa Euroopan kulttuurin rikkautta ja monimuotoisuutta rajojen yli; toteaa tässä yhteydessä, että on äärimmäisen tärkeää tukea eurooppalaisia yhteistuotantoja, jälkiäänitystä ja tekstitystä EU:n 24 viralliselle kielelle sekä teosten kansainvälistä levittämistä; kehottaa komissiota ehdottamaan yhteistyössä alan kanssa aloitetta, jolla varmistetaan, että eurooppalaiset palkitut elokuvat, esimerkiksi LUX-yleisöpalkinnon voittajat, ovat saatavilla kaikkialla EU:ssa ja että laajempi valikoima on saatavilla tilausvideopalveluissa yli rajojen, jotta saadaan lisätuottoa investoinneille useilla kotimarkkinoilla;
21. kehottaa komissiota panemaan alulle työn, joka koskee eurooppalaisten teosten löydettävyyttä verkossa, ja tutkimaan suosittelualgoritmien roolia, vaikutusta ja avoimuutta kulttuurialalla;

22. toteaa, että tekstityksen ja jälkiäänityksen tukeminen lisää paitsi sisällön kysyntää ja saatavuutta eri maissa myös sen saavutettavuutta; kiinnittää huomiota siihen, että yleisölle eri puolilla Eurooppaa levitetään yhä enemmän eurooppalaista sisältöä, ja kehottaa jäsenvaltioita ja alaa tekemään lisäinvestointeja;
23. muistuttaa direktiivin 2010/13/EU<sup>3</sup> (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) 7 artiklan merkityksestä ja korostaa, että sisällön saavutettavuus olisi ymmärrettävä sen koko soveltamisalan perusteella; kehottaa vahvistamaan sen soveltamista, myös kuulo- ja näkövammaisten osalta, ja varmistamaan, että audiovisuaalisen sisällön saatavuus on osallistavaa ja sisältö on kaikkien unionin kansalaisten saatavilla;
24. kannattaa eurooppalaisen kulttuurin ja sisällön monimuotoisuuden edistämistä, mikä viime kädessä hyödyttää eurooppalaisia kuluttajia;
25. palauttaa mieliin elokuva-alan tarjoamien kokemusten ainutlaatuisuuden ja tässä yhteydessä teatterilevitysten arvon ja kehottaa jäsenvaltioita tukemaan niiden käytön jatkamista ottaen samalla huomioon kansalaisten muuttuvat tottumukset ja kulutustottumukset;
26. toistaa, että tarvitaan investointeja, jotta voidaan ennakoida markkinoiden tulevia muutoksia, edistää uusien formaattien syntymistä ja vahvistaa EU:n yritysten monenlaista verkkotarjontaa.

---

<sup>3</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10. maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ  
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

<b>Hyväksytty (pvä)</b>	18.7.2023
<b>Lopullisen äänestyksen tulos</b>	+: 23 -: 3 0: 2
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet</b>	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienass, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet</b>	Isabella Adinolfi, Ibán García Del Blanco, Rob Rooker, Marc Tarabella
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)</b>	Angel Dzhambazki, Erik Marquardt

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ  
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

23	+
ECR	Angel Dzhambazki, Rob Rooker
ID	Christine Anderson
NI	Marc Tarabella
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels

3	-
Verts/ALE	Romeo Franz, Erik Marquardt, Niklas Nienass

2	0
NI	Andrea Boeskor
S&D	Petra Kammerevert

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää